

DOSTUPNOST SPECIJALIZOVANIH TRETMANA I USLUGA ZA OSOBE SA POREMEĆAJEM IZ SPEKTRA AUTIZMA TOKOM VANREDNOG STANJA UZROKOVANOG PANDEMIJOM VIRUSA COVID-19 U SRBIJI

Aleksandra Stojanović¹, Miodrag Stanković^{1,2}

¹Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

Kontakt: Aleksandra Stojanović
Bulevar dr Zorana Đinđića 48, 18000 Niš, Srbija
E-mail: drakiwatson@gmail.com

Početak pandemije virusa COVID-19 i restriktivne mere donele su velike promene načina života celokupnog stanovništva, pa i osoba sa poremećajem iz spektra autizma (PSA) i njihovih staratelja. Ukidanje specijalizovanih tretmana, organizovanog obrazovanja i drugih usluga namenjenih populaciji sa PSA, uticalo je na ukupno funkcionisanje ove populacije i njihovih staratelja. Sam PSA značajno utiče na život osoba sa ovim poremećajem i njihove porodice i čini ove osobe posebno osetljivim na promene u rutini i svakodnevnom funkcionisanju. Cilj ovog istraživanja je da ispita promene u dostupnosti različitih tretmana i usluga za osobe sa PSA u Srbiji na početku pandemije virusa COVID-19 i tokom vanrednog stanja, kao i uticaj ovih promena na njihove staratelje. Učesnici su popunili upitnik „Autizam i COVID-19“, koji je dizajniran za primarne staratelje osoba sa PSA. Osamdeset devet ispitanika učestvovalo je u ovom istraživanju. Istraživanje je sprovedeno tokom vanrednog stanja u Srbiji. Rezultati su pokazali potpuno odsustvo specijalizovanih tretmana, nedostatak podrške, kao i osećaj bespomoćnosti staratelja. Vanredni uslovi pandemije otkrivaju nedovoljno razvijene strategije za održavanje podrške ovoj populaciji i potrebu za boljim predviđanjima u budućnosti, kako bi se zaštitili ova ranjiva populacija i njihovi staratelji.

Acta Medica Medianae 2022;61(4):05-11.

Ključne reči: poremećaji iz spektra autizma, staratelji, podrška, COVID-19